

การศึกษาวิถีชีวิตของชุมชน : กรณีศึกษาครอบครัวชุมชนบ้านไม้ฝาด ตำบลไม้ฝาด
อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง

The study of the way of life on the community: A case study of
community's Ban Mai Fad, Tambon Maifad, Sikoa district, Trang province

ผ่องศรี พัฒนภณี^{1*}

¹อาจารย์ สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
จังหวัดสงขลา 90000

บทคัดย่อ

การศึกษาครอบครัวชุมชนบ้านไม้ฝาด ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,193 คน โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาโครงสร้างครอบครัว การเลือกคู่ครอง ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว การประกอบอาชีพ การศึกษาและจริยธรรมในชุมชนบ้านไม้ฝาด 2) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของชุมชนหลังการก่อตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง วิเคราะห์ผลด้วยการหาค่าเปอร์เซ็นต์ ด้วยโปรแกรม Microsoft excel ผลการศึกษา พบว่า 1) โครงสร้างครอบครัว ๖๘.48 เปอร์เซ็นต์ เป็นครอบครัวเดี่ยว และ 31.51 เปอร์เซ็นต์ เป็นครอบครัวขยาย 2) ครอบครัวส่งเสริมให้เลือกคู่ครองด้วยตนเอง มีการแต่งงานกับคนต่างถิ่นมากขึ้น 3) ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวแบบพึ่งพาอาศัยกันและอยู่รวมกันเป็นระบบเครือญาติ 4) ครอบครัวให้การสั่งสอนให้เด็กตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา 5) ส่งเสริมให้เด็กเรียนสูงขึ้น ปลูกฝังไม่ให้ดื่มสุรา ไม่ให้สูบบุหรี่ ส่งเสริมให้ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาและส่งเสริมให้มีส่วนร่วมกับการทำกิจกรรมสาธารณะ 6) มีการเปลี่ยนแปลงขนาดของครอบครัวเป็นขนาดกลางและขนาดเล็ก ใช้ภาษาถิ่นได้สื่อสาร ๗) หลังการตั้งมหาวิทยาลัย ชุมชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีการทำธุรกิจหลากหลายชนิดเพิ่มมากขึ้น สังคมเปลี่ยนจากสังคมชนบทเป็นสังคมเมือง มีปัญหาของวัยรุ่นมากขึ้น ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น มีปัญหาขยะ

Abstract

A case study of community's Ban Mai Fad, Tambon Maifad, Sikoa district, Trang province. A sample was selected from 1,193 cases were included as a sample. The purposes of this study were: 1) the structure of the family, how to choose a pair of family members, relationships, occupation of the person in the family, education and ethics in the community 2) the effects of cultural change in the community after the founding of Rajamangala University of Technology Srivijaya, Trang campus. Analysis to determine the percentage by using Microsoft excels. The results of the study were as follows: 1) Family structure 31.52 percent is single family and 31.52 percent is the extended family. 2) Families are encouraged to choose their own spouses, to marry a stranger much more. 3) Family relationships of persons in interdependent and live together as a kinship. 4) Families to teach children to recognize the importance of education. 5) Encourage the child to learn at a higher level. Teach children not to drink alcohol, smoke. Encouraged to practice religious activities and encourage participation with the public events. 6) Family changed from large to small and medium, local languages in communication. 7) Community changed after the founding of University was as follows: Increasing income, there are various types of business increase, social change from a rural

society to an urban society, more problems of teenagers and environmental issues such as waste problems.

คำสำคัญ : วิถีชีวิตของชุมชน สถาบันครอบครัว

Keywords : Community life, Family institution

*ผู้พิมพ์ประสานงานไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sri9638@hotmail.com โทร. 08 1368 9638

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

การขยายตัวของสถานศึกษาเพื่อเข้าไปตั้งอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศนอกจากจะเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับนักเรียนในท้องถิ่นได้มีโอกาสศึกษาใกล้บ้านแล้วยังทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยรวมของสถานที่ตั้งของสถานศึกษาทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษา การเปลี่ยนแปลงของสถาบันครอบครัว และชุมชน เพราะสถาบันครอบครัวจะมีหน้าที่ส่งเสริมให้สังคมเข้มแข็งได้หากสามารถทำหน้าที่ของครอบครัว ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามวัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น (Burgess, 1971) โดยสถาบันครอบครัว มีหน้าที่โดยสรุป ดังนี้ เช่น เพิ่มสมาชิกให้สังคม เลี้ยงดู อบรม สั่งสอน ทำหน้าที่ทางเศรษฐกิจ ทำหน้าที่ทางจิตวิทยาสนองความต้องการทางเพศ และให้สถานะทางสังคม (งามพิศ, 2545) (ศิริรัตน์ แอดสกุล, 2543) (Eshleman, 2010)

ชุมชนบ้านไม้ฝาด ตำบลไม้ฝาด อำเภอเสนา จังหวัดตรัง เป็นชุมชนเก่าแก่ที่ตั้งอยู่ใกล้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง จากข้อมูลเบื้องต้น พบว่าการเปลี่ยนแปลงของสภาพชุมชนนับระยะเวลากว่า 100 ปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก การเปลี่ยนแปลงสภาพสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก เกิดขึ้นเมื่อประมาณ 20 ปี หลังการก่อตั้งของมหาวิทยาลัยฯ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลต่อวิถีชีวิตของชุมชนและสภาพแวดล้อมเป็นอย่างมาก แต่ข้อมูลเบื้องต้นก็ไม่สามารถที่จะสรุปถึงการเปลี่ยนแปลงได้ว่าจะเป็นอย่างไรรังทางบวกและลบ

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพวิถีชีวิตของชุมชนบ้านไม้ฝาดในปัจจุบันโดยให้ความสนใจครอบครัวเป็นหลัก เนื่องจากข้อมูลของครอบครัวจะสามารถตอบสภาพที่แท้จริงของวิถีชีวิตชาวชุมชนบ้านไม้ฝาด เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและทราบถึงแนวโน้มของปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างครอบครัว การเลือกคู่ครอง ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว การประกอบอาชีพ การศึกษาและจริยธรรมในชุมชนบ้านไม้ฝาด
2. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของชุมชนหลังการก่อตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาโครงสร้างครอบครัว การเลือกคู่ครอง ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว การประกอบอาชีพ การศึกษาและจริยธรรม การเปลี่ยนแปลงของชุมชนหลังการก่อตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง ในชุมชนบ้านไม้ฝาด หมู่ที่ 3 ตำบลไม้ฝาด อำเภอเสนา จังหวัดตรัง

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบข้อมูลทั่วไปของประชากรชุมชนบ้านไม้ฝาดในปัจจุบัน เช่น ข้อมูลการกระจายของวัยประชากรในชุมชน ระดับการศึกษา การนับถือศาสนา และสภาพเศรษฐกิจของชุมชน
2. ทราบข้อมูลโครงสร้างครอบครัว การเลือกคู่ครอง ความสัมพันธ์ในครอบครัว การประกอบอาชีพ การศึกษาและจริยธรรมในชุมชนบ้านไม้ฝาด

3. ทราบการเปลี่ยนแปลงของชุมชนบ้านไม้ฝาดหลังการก่อตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

2. วิธีการศึกษา

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็นชุมชนบ้านไม้ฝาด หมู่ 3 ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,193 คน

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บข้อมูล ดังนี้

1. การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม (Participant observation)
2. การสัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวสำคัญ (Key-informant interview)
3. การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview)
4. การสังเกตทั่วไป (General observation)
5. การจดบันทึกสนาม (Field note)

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา วิเคราะห์เนื้อหาและหาค่าร้อยละ (Percentage)

2.4 ระยะเวลาการเก็บข้อมูล ดำเนินการเก็บข้อมูล 5 เดือน (มกราคม - พฤษภาคม พ.ศ. 2554)

3. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของประชากรชุมชน บ้านไม้ฝาด จำนวน 1,193 คน

สถานภาพ	จำนวน	เปอร์เซ็นต์
1. อายุ (ปี)		
1-25	252	21.10
26-50	588	49.30
>50	353	29.60
2. ศาสนา		
พุทธ	1,188	99.60
อิสลาม	4	0.30
คริสต์	1	0.10
3. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียน	8	0.70
ระดับ ป.6	561	47.60
มัธยมตอนต้น	166	14.10
มัธยมตอนปลาย	145	12.30
อนุปริญญา	82	7.00
ปริญญาตรี	266	19.20
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	5	0.40

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของประชากรชุมชน บ้านไม้ฝาด จำนวน 1,193 คน (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	เปอร์เซ็นต์
4. การประกอบอาชีพ		
เกษตรกรรวม-ทำไร่	1	0.10
เกษตรกรรวม-ทำสวน	513	43.00
เกษตรกรรวม-ประมง	7	0.60
เกษตรกรรวม-ปศุสัตว์	1	0.10
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	40	3.40
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	18	1.50
พนักงานบริษัท	64	5.40
รับจ้างทั่วไป	170	14.20
ค้าขาย	50	4.20
ธุรกิจส่วนตัว	36	6.40
อาชีพอื่นๆ	9	0.80
ไม่มีอาชีพ	46	3.90
กำลังศึกษา	198	16.60
5. โครงสร้างครอบครัว		
ครอบครัวเดี่ยว	252	68.48
ครอบครัวขยาย	116	31.52
6. รายได้		
รายได้ต่อครอบครัว		264,418 บาท/ปี
รายได้ต่อคน		81,564 บาท/ปี

1. โครงสร้างครอบครัวของประชากรชุมชนบ้านไม้ฝาด พบว่า ช่วงอายุ 26-49 ปี มีปริมาณมากที่สุด 49.28 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ ประชากรในช่วงอายุ มากกว่า 50 ปี 29.59 เปอร์เซ็นต์ ช่วงอายุ 1-25 ปี มีน้อยที่สุด 21.12 เปอร์เซ็นต์

2. ในด้านความเชื่อทางศาสนาของประชากรชุมชนบ้านไม้ฝาด พบว่า นับถือศาสนาพุทธ 99.60 เปอร์เซ็นต์ นับถือศาสนาอิสลาม 0.30 เปอร์เซ็นต์ และนับถือศาสนาคริสต์ 0.10 เปอร์เซ็นต์

3. การศึกษาของประชากรชุมชนบ้านไม้ฝาด พบว่า ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระดับประถมศึกษา 47.60 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือระดับปริญญาตรี 19.20 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งพบว่า ค่าเฉลี่ยของประชากรที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประชากรที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดตรังที่มีค่าเพียง 8.70 เปอร์เซ็นต์

4. การประกอบอาชีพของประชากรชุมชนบ้านไม้ฝาด พบว่า ประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นส่วนใหญ่ 43.00 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป 14.20 เปอร์เซ็นต์ และประชากรอีกบางส่วน 16.60 เปอร์เซ็นต์ อยู่ระหว่างการศึกษา

5. รายได้เฉลี่ยของประชากรเท่ากับ 81,564 บาทต่อปี หรือเดือนละ 6,797 บาทต่อเดือน ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าเฉลี่ยของประชากรในจังหวัดตรังที่มีค่าเฉลี่ย 62,088 บาทต่อปี ในปี 2556

6. สภาพครอบครัวของประชากรชุมชนบ้านไม้ฝาด พบว่าส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว 68.48 เปอร์เซ็นต์

จากการสรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์และจากแบบสอบถามแบ่งได้เป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรชุมชนบ้านไม้ฝาดในปัจจุบัน พบว่า ในปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน นับถือศาสนาพุทธ ภาษายูทใช้ภาษาถิ่นใต้ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รายได้ต่อคน

เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 6,797 บาท ซึ่งต่ำกว่ารายได้ต่อคนเฉลี่ยต่อเดือนของประชากรของประเทศไทยเมื่อธันวาคม 2554 ที่มีรายได้เท่ากับ 7,340 บาท

ส่วนที่ 2 ข้อมูลระดับครอบครัวของประชากรชุมชนบ้านไม้ฝาด พบว่า ครอบครัวส่งเสริมให้ลูกหลานเป็นผู้เลือกคู่ครองได้ด้วยตนเองเมื่อถึงวัยอันควร และในรุ่นลูกและรุ่นหลานมีการแต่งงานกับคนต่างถิ่นมากขึ้น ลักษณะของคู่ครองเป็นระบบผัวเดียวเมียเดียว(Monogamy) เมื่อแต่งงานแล้วในอดีตคู่สมรสจะไปอาศัยกับครอบครัวญาติฝ่ายสามี (Patrilocal Residence) ปัจจุบันสมรสแล้วจะเลือกเองว่าจะไปอยู่ที่ใด (Neolocal Residence) อำนาจในครอบครัวผู้ชายจะเป็นใหญ่ (Patriarchal) ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวมีความรักความอบอุ่น พี่พวออาศัยซึ่งกันและกันมีการอยู่รวมกันเป็นระบบเครือญาติ พ่อแม่ปลูกฝังการศึกษาที่ดีให้กับบุตรหลาน ซึ่งให้ความสำคัญของการศึกษาและมีการส่งเสริมให้มีการเรียนในระดับสูงจนถึงระดับปริญญาตรี มีการปลูกฝังคนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา ไม่สูบบุหรี่ ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ซึ่งจำนวนดังกล่าวตรงกับจากรายงานคุณภาพชีวิตของคนไทยในเรื่องข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของกระทรวงมหาดไทย ที่แสดงถึงสภาพความจำเป็นของคนในครัวเรือนในด้านต่างๆ เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตที่ได้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำเอาไว้ว่า คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ทุกคนได้ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และครอบครัวส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงชุมชนบ้านไม้ฝาดหลังการตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง พบว่า

3.1 การเปลี่ยนแปลงระดับครอบครัว

1. มีการเปลี่ยนโครงสร้างครอบครัวเปลี่ยนจากครอบครัวขยายเป็นครอบครัวเดี่ยว
2. มีการแต่งงานกับคนต่างถิ่นมากขึ้นกว่าในอดีต
3. ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวแบบพี่พวออาศัยซึ่งกันและกัน อยู่รวมกันเป็นระบบเครือญาติเหมือนในอดีต
4. ครอบครัวมีทัศนคติส่งเสริมให้บุตรหลานศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นกว่าอดีต โดยมีค่านิยมให้เรียนจบระดับปริญญาตรีซึ่งแตกต่างจากอดีตที่ไม่มีค่านิยมในการศึกษาต่อในระดับสูง
5. ปลูกฝังไม่ให้ดื่มสุรา ไม่ให้สูบบุหรี่ ให้ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาและให้มีส่วนร่วมกับการทำกิจกรรมสาธารณะเหมือนในอดีต
6. มีการเปลี่ยนแปลงขนาดของครอบครัวเป็นขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยครอบครัวเปลี่ยนจากมีบุตรหลายคนเป็นมีบุตรเพียง 1-2 คน
7. มีการใช้เครื่องอำนวยความสะดวกมากขึ้น เช่น เครื่องซักผ้า โทรศัพทมือถือ จานดาวเทียม อินเทอร์เน็ตมากขึ้น มีค่านิยมในการซื้อยานพาหนะ เช่น รถยนต์ เป็นต้น

3.2 การเปลี่ยนแปลงระดับชุมชน

1. ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ ชุมชนมีความหลากหลายของการประกอบอาชีพมากขึ้น เช่น ประกอบอาชีพค้าขายอาหาร ร้านเสริมสวย ร้านค้าโชห่วย และประกอบอาชีพบริการให้เช่าหอพักนักศึกษา เป็นต้น โดยสรุปชุมชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากอดีต
2. ประชากรทำงานใกล้บ้านมากขึ้น เนื่องจากมีการทำธุรกิจต่างๆ รอบมหาวิทยาลัยทำให้มีการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น
3. การคมนาคมสะดวกมากขึ้นมีการพัฒนาถนนภายในชุมชนให้มีความสะดวกสบาย
4. สาธารณูปโภค ด้านไฟฟ้า ประปา พบว่า มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วจนมีความสมบูรณ์มากกว่าอดีตอย่างมาก เช่น ไฟฟ้าเสถียรกว่าในอดีตเป็นอย่างมาก มีระบบประปาทั่วถึง มีตู้เอทีเอ็ม เป็นต้น

5. ราคาที่ดินสูงมากขึ้นหลายเท่าตัว ทำให้มีการแบ่งที่ดินขาย ทำให้มีคนต่างถิ่นเข้ามาอาศัยในชุมชนมากขึ้น
6. มีประชากรแฝงอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัย เป็นต้น
7. มีปัญหาสังคมเกิดขึ้นมากกว่าในอดีต เช่น ปัญหาลักขโมย ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เพิ่มมากขึ้นกว่าในอดีตเป็นอย่างมาก
8. ด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาปริมาณขยะมากขึ้น

ส่วนที่ 4. แนวโน้มของชุมชนบ้านไม้ฝาดในอนาคต 10 ปีข้างหน้า ประชากรของชาวชุมชนบ้านไม้ฝาดจะเป็นวัยชราเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งครอบครัวจะมีการดูแล และค่าใช้จ่ายมากขึ้น แรงงานของประชากรของชุมชนไม้ฝาดจะน้อยลง อาจทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และอาจจะต้องมีการจ้างแรงงานจากภายนอกมากขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวได้ แนวโน้มของปัญหาสังคมและเศรษฐกิจมีมากขึ้น

4. สรุป

1. โครงสร้างครอบครัวก่อนและหลังตั้งมหา วิทยาลัยครอบครัวมีเปลี่ยนแปลงจากครอบครัวขยายเป็นครอบครัวเดี่ยว
2. ครอบครัวส่งเสริมให้เลือกคู่ครองด้วยตนเอง มีการแต่งงานกับคนต่างถิ่นมากขึ้น
3. ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวแบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน อยู่รวมกันเป็นระบบเครือญาติ
4. ครอบครัวให้การอบรมสั่งสอนให้เด็กตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา
5. ปลุกฝังไม่ให้ดื่มสุรา ไม่ให้สูบบุหรี่ ให้ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาและให้มีส่วนร่วมกับการทำกิจกรรมสาธารณะ
6. มีการเปลี่ยนแปลงขนาดของครอบครัวเป็นขนาดกลางและขนาดเล็ก
7. มีการเปลี่ยนแปลงของครอบครัวโดยมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นจากการซื้อเครื่องอำนวยความสะดวก
8. ชุมชนมีความหลากหลายของการประกอบอาชีพมากขึ้น
9. ประชากรทำงานใกล้บ้านมากขึ้น
10. การคมนาคมสะดวกมากขึ้น
11. สาธารณูปโภค ด้านไฟฟ้า ประปา ดีมากขึ้น
12. ราคาที่ดินสูงมากขึ้น
13. มีประชากรแฝงอยู่เป็นจำนวนมาก
14. มีปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นมาก
15. แนวโน้มของชุมชนไม้ฝาดในอนาคต 10 ปีข้างหน้าจะเป็นสังคมวัยชรา จะขาดแรงงานในชุมชน และครอบครัวจะมีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชุมชนชานเมืองด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการศึกษา (สมบุรณ์ มีบุญ, 2543)

5. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความร่วมมือในการให้ข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด และชาวบ้านในชุมชนบ้านไม้ฝาดเป็นอย่างมาก และขอขอบคุณคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ที่ได้ให้ทุนในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

6. เอกสารอ้างอิง

งามพิศ สัตย์สงวน. 2545. **สถาบันครอบครัวของกลุ่มชาติพันธุ์ในกรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษาครอบครัวไทยโซ่ง**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมบูรณ์ มีบุญ. 2543. **การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชุมชนในเมืองทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษานอกระบบ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 135 หน้า

ศิริรัตน์ แอดสกุล. 2543. **ครอบครัว : สารน่ารู้**. กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

Burgess, W. Ernest. 1971. **The Family: Form Tradition to Companionship**. New York: Van Nostrand Rienhold.

Esheleman, J. Ross. 2010. **The Family**. Boston : Allyn and Bacon.

